

Beademing

Vele patiënten op intensieve zorg worden beademd en in een kunstmatige coma gehouden.

Bloeddruk

Een katheter in de slagader zorgt voor een permanente monitoring van de bloeddruk.

» Dagelijks vertrekken bloedstalen naar het laboratorium voor allerlei bepalingen. Hoe goed werkt de lever? Zijn de nieren in orde? Ook het suikergehalte in het bloed wordt bepaald.

HET BEST BEWAA

Wie voor het eerst een familielid op intensieve zorg bezoekt, is onder de indruk van de overmacht aan ingewikkelde apparatuur, slangetjes en piepende monitors. Waarvoor dient al die technologie? En wat maakt intensieve zorg eigenlijk precies intensief?

Op intensieve zorg komen patiënten terecht die meer dan normale ondersteuning nodig hebben. Na een zware operatie, shock, een ongeval of een andere medische urgentie, zoals een hartinfarct. Door een ouder wordende bevolking en steeds meer gespecialiseerde zorg krijgen diensten intensieve zorg steeds meer patiënten over de vloer. In het UZA werd het aantal bedden recent uitgebreid van 39 naar 45.

‘Op intensieve zorg volgen we de toestand van de patiënt van heel dichtbij op’, zegt diensthoofd prof. dr. Philippe Jorens. ‘Meten is weten. Er zijn letterlijk honderden parameters die we kunnen monitoren. Essentieel zijn bijvoorbeeld bloeddruk, hartslag, de

kracht waarmee het hart samentrekt en de zuurstofopname via de longen. Daarnaast nemen we heel regelmatig bloed af om mogelijke afwijkingen of falen van organen op het spoor te komen. Meestal brengen we daarvoor een katheter in de slagader aan, zodat we de patiënt niet voortdurend moeten prikken.’

Beademing redt levens

De patiënt wordt ook extra ondersteund. Beademing is daarbij cruciaal. ‘Beademing is nodig om te zorgen dat de patiënt voldoende zuurstof krijgt, maar ook om hem tot rust te brengen’, licht Jorens toe. ‘De energie die hij uitspaart door niet zelf te moeten ademen, kan hij besteden aan zijn herstel. Bij een

Medicatie

Via een infuus krijgt de patiënt medicatie toegediend, waaronder slaapmedicatie.

Hartslag

Via elektrodes op de borstkas wordt voortdurend de hartfrequentie gemeten.

Zuurstofgehalte

Via een klein meettoestelletje dat op de vingertop of de oorlel bevestigd blijft, wordt het zuurstofgehalte in het bloed permanent geregistreerd.

- » Aan de hand van de Glasgow-comaschaal bepaalt de verpleegkundige hoe wakker de patiënt is.
- » Regelmatig wordt met een lichte de reactie van de pupillen gemeten.
- » Het zuurstofgehalte in het bloed wordt ook vier tot zes keer per dag gemeten aan de hand van een bloedstaal, genomen via een katheter in de slagader. Die methode is nauwkeuriger dan de meting via vingertop of oorlel.

KTE BED

patiënt met ernstige longproblemen gaat maar liefst de helft van zijn energie naar het ademen. Zonder beademing zou de sterfte veel hoger liggen.'

Een stap verder is ondersteuning met kunstorganen. Sommige patiënten gaan tijdelijk aan de nierdialyse, of zelfs aan een hart-longmachine. Uiteraard is ook toediening van medicatie belangrijk tijdens een verblijf op intensieve zorg.

Tien artsen aan bed

Al dat monitoren en ondersteunen heeft maar zin als er ook voortdurend een zorgverlener in de buurt is die alles in de gaten houdt en bij een alarm onmiddellijk reageert. Op intensieve zorg is er tijdens de piekmomenten bijna één verpleegkundige per bed

aanwezig, met daarnaast ook meerdere intensivisten, artsen gespecialiseerd in intensieve zorg. Ook 's nachts en in het weekend zijn er verschillende artsen op post voor de hele afdeling. Jorens: 'Er is ook intens overleg met andere diensten. Het is niet uitzonderlijk dat een patiënt op één dag tot tien verschillende artsen aan zijn bed ziet verschijnen.'

Voor familieleden kan de hoogtechnologische setting op intensieve zorg bedreigend overkomen. 'Vandaar het grote belang van psychologische ondersteuning, van de patiënt én zijn familie. De mensen inlichten en aandacht hebben voor hun vragen: daar maken we hier een heel groot punt van', aldus nog Jorens.

» Ook de psychologische ondersteuning, van patiënt én familie, is belangrijk.